

กระแสเงินสดกับอัตราส่วนทางการเงินต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 50

Cash Flow and Financial Ratios on the Performance of Companies Listed on the Stock Exchange of Thailand.

นุชฌะภา แสนศรี¹

วิภาวดี คุณวงศ์²

นักวิชาการอิสระ¹, อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุพรรณภูมิ²

nuch_jeed@hotmail.com¹, wipawadee1983w@gmail.com²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อศึกษากระแสเงินสดต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยนำข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ โดยเก็บรวบรวมจากงบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี ในกลุ่ม ระหว่างปี 2565 – 2567 รวมระยะเวลา 3 ปี ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET50 ที่มีฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน จำนวน 74 บริษัท รวม 209 ตัวอย่าง วิธีการศึกษาใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ คือ วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กระแสเงินสดที่มีประสิทธิภาพสามารถลดความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องและส่งเสริมความมั่นคงในการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ การรักษ้อัตราส่วนทางการเงินที่แข็งแกร่งยังสามารถเพิ่มศักยภาพในการทำกำไรและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยบริษัทที่มีการบริหารจัดการกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงินอย่างเหมาะสมจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการทางการเงินได้ดี ส่งผลให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากขึ้น ทั้งนี้ยังสามารถนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของบริษัทต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาในครั้งนี้จึงมีความสำคัญในการสร้างความเข้าใจในกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงินที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจทางการเงินสำหรับผู้บริหารและนักลงทุน

คำสำคัญ : กระแสเงินสด อัตราส่วนทางการเงิน ผลการดำเนินงาน กลุ่มดัชนี 50

Abstract

This research aims to study 1) to study the cash flow to the performance of listed companies in the Stock Exchange of Thailand; 2) to study the financial ratios that affect the performance of listed companies in the Stock Exchange of Thailand by using data from secondary sources, collected from financial statements, annual information reports in the group between 2022 - 2024, a total of 3 years of listed companies in the Stock Exchange of Thailand SET50 with financial status and performance, totaling 74 companies, totaling 209 samples. The study method uses statistical analysis, namely descriptive statistics analysis.

The study results found that effective cash flow can reduce the risk of liquidity shortage and promote business stability. In addition, maintaining strong financial ratios can increase profit potential and create long-term sustainability. Companies that manage cash flow and financial ratios appropriately can respond to financial needs well, resulting in greater operational efficiency. Furthermore, the study results can be applied to analyze the performance of various companies effectively. Therefore, this study is important in creating an understanding of cash flow and financial ratios that can be used as financial decision-making tools for executives and investors.

Keywords: Cash Flow, Financial Ratio, Financial Performance and SET 50

บทนำ

การศึกษาเกี่ยวกับกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงินบริบทของการดำเนินงานของบริษัทมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากกระแสเงินสดถือเป็นปัจจัยหลักที่สะท้อนถึงความสามารถในการดำเนินงานทางการเงินของบริษัท โดยเฉพาะในการสร้างและบริหารสภาพคล่องที่สามารถทำให้บริษัทมีความยั่งยืนและมั่นคงทางการเงิน ในทางกลับกัน อัตราส่วนทางการเงินที่สัมพันธ์กับการวิเคราะห์สภาพคล่อง กำไร และความสามารถในการชำระหนี้ก็เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัท และการที่บริษัทสามารถบริหารกระแสเงินสดได้ดีจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการดำเนินธุรกิจและผลการดำเนินงานในระยะยาว ซึ่งการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้บริษัทสามารถจัดการกับการจ่ายหนี้และการลงทุนได้อย่างเหมาะสม และสามารถพัฒนากลยุทธ์ทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ อัตราส่วนทางการเงินที่สัมพันธ์กับกระแสเงินสด เช่น อัตราส่วนกระแสเงินสดสุทธิต่อรายได้หรืออัตราส่วนสภาพคล่องก็เป็นเครื่องมือสำคัญในการตัดสินใจทางการเงินของผู้บริหารและนักลงทุน

จากผลงานงานวิจัยหลากหลาย ได้ศึกษาผลกระทบของกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงินที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉพาะในกลุ่ม SET 50 ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทที่มีการดำเนินงานขนาดใหญ่และมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างโปร่งใส ทำให้สามารถศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสด อัตราส่วนทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทได้อย่างชัดเจนมากขึ้น (สุชาติ ประเสริฐทองกร และ จิรพงษ์ จันทรงาม, 2567 ; จุมภฏ สนิทราษฎร์ และคณะ, 2566) อีกทั้งงานวิจัยของ (ทิพากร ศรีชัยธำรง และคณะ 2564; ศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล, 2566) พบว่า กระแสเงินสดที่มีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้บริษัทลดความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องและสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง ขณะที่อัตราส่วนทางการเงินที่ดีจะช่วยเสริมความมั่นคงในการดำเนินงานและเพิ่มศักยภาพในการสร้างกำไรของบริษัทได้ การที่บริษัทมีการบริหารจัดการกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงินอย่างเหมาะสมจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัทในเชิงบวก

จากการศึกษาผลงานวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจะเน้นที่การสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านได้เห็นภาพรวมของการดำเนินงานทางการเงินในธุรกิจต่างๆ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์การดำเนินงานของบริษัทในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษากระแสเงินสดต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรม สามารถสรุปได้ดังนี้

กระแสเงินสดถือเป็นปัจจัยสำคัญในการประเมินความสามารถในการดำเนินงานของบริษัท โดยเฉพาะในแง่ของการบริหารจัดการสภาพคล่องและความมั่นคงทางการเงิน การมีเงินสดเพียงพอทำให้บริษัทสามารถชำระหนี้สินในระยะสั้นและยาวได้ รวมถึงมีเงินทุนในการลงทุนเพื่อการขยายกิจการหรือดำเนินโครงการใหม่ ๆ (สุชาติ ประเสริฐทองกร และจิรพงษ์ จันทรง

งาม, 2567) ในการดำเนินงานทางการเงิน กระแสเงินสดไม่เพียงแต่สะท้อนถึงสภาพคล่องเท่านั้น แต่ยังช่วยให้บริษัทสามารถรับมือกับความเสี่ยงทางการเงินในระยะยาวได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในสถานะเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอนหรือตลาดที่มีความผันผวน

งานวิจัยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารกระแสเงินสดในระดับองค์กร โดยเฉพาะในธุรกิจขนาดใหญ่ และบริษัทที่มีการดำเนินการในตลาดหลักทรัพย์ (ทิพากร ศรีชัยธำรงและคณะ, 2564) การศึกษาของทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า การมีการจัดการกระแสเงินสดที่ดีช่วยให้บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถสร้างกำไรได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ กระแสเงินสดยังเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญในการวางแผนทางการเงินระยะยาว โดยการมีสภาพคล่องที่สูงสามารถทำให้บริษัทหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากการขาดแคลนทุนหมุนเวียน

ในงานวิจัยที่ศึกษาผลกระทบของกระแสเงินสดในกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมในประเทศไทย พบว่า กระแสเงินสดที่มีประสิทธิภาพส่งผลดีต่อสภาพคล่องและความมั่นคงสูงสุดของธุรกิจ (ทิพากร ศรีชัยธำรง และคณะ, 2564) ทั้งนี้ บริษัทที่สามารถจัดการกระแสเงินสดได้ดีจะสามารถตอบสนองความต้องการเงินทุนทั้งในด้านการลงทุนและการชำระหนี้ได้อย่างราบรื่น ซึ่งในทางกลับกัน การขาดการบริหารจัดการกระแสเงินสดที่ดีอาจนำไปสู่ปัญหาทางการเงินและส่งผลกระทบต่อการเติบโตของธุรกิจในระยะยาว

การศึกษาในประเทศไทยยังพบว่า การวิเคราะห์กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (Operating Cash Flow) เป็นวิธีหนึ่งที่สำคัญในการประเมินผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัท การมีกระแสเงินสดที่สูงจากการดำเนินงานจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าบริษัทสามารถสร้างรายได้จากกิจกรรมทางธุรกิจของตนเองโดยไม่พึ่งพิงแหล่งเงินทุนภายนอก (ภัทรกมล สุขสมวงศ์ และ สุรีย์ โปษกรณัญ, 2567) นอกจากนี้ การบริหารกระแสเงินสดยังช่วยให้บริษัทมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานะเศรษฐกิจหรือในตลาด

อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการประเมินสภาพทางการเงินของบริษัท โดยการใช้ตัวชี้วัดต่าง ๆ เช่น อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment: ROI) ซึ่งแต่ละตัวชี้วัดสามารถสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทได้อย่างชัดเจน (ศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล, 2566) อัตราส่วนเหล่านี้ช่วยให้ผู้บริหารและนักลงทุนสามารถประเมินความเสี่ยงและศักยภาพในการทำกำไรของบริษัท รวมถึงการตัดสินใจในการลงทุนหรือการดำเนินกิจการในอนาคต

จากการศึกษาที่ได้แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนทางการเงินที่ดีจะช่วยเสริมความมั่นคงให้กับบริษัท เช่น อัตราส่วนสภาพคล่องที่สูงจะช่วยให้บริษัทสามารถชำระหนี้ได้อย่างทันทั่วทั้งที่และลดความเสี่ยงทางการเงิน (ศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล, 2566) นอกจากนี้ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่สูงจะบ่งชี้ถึงความสามารถในการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลกำไรสูง การใช้เครื่องมือเหล่านี้ในการวิเคราะห์จึงช่วยให้บริษัทสามารถบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มมูลค่าของบริษัทในตลาด แต่ยังพบว่าส่วน การใช้เครื่องมือทางการเงินที่ไม่ถูกต้องอาจทำให้บริษัทเสี่ยงต่อปัญหาการบริหารทางการเงิน โดยเฉพาะในธุรกิจที่มีการดำเนินงานที่ต้องการการลงทุนสูง เช่น ธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แสดงให้เห็นว่าในกลุ่มธุรกิจดังกล่าวการควบคุมอัตราส่วนทางการเงินสามารถส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นและความเชื่อมั่นของนักลงทุนได้อย่างมาก

การใช้ตัวชี้วัดที่เหมาะสมในการประเมินผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทจึงเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์ (ภัทรกมล สุขสมวงศ์ และ สุรีย์ โปษกรณัญ, 2567) โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการแข่งขันสูงและต้องการการปรับตัวตามแนวโน้มตลาดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการรักษาอัตราส่วนทางการเงินที่ดีสามารถช่วยให้บริษัทสามารถเติบโตได้แม้จะเผชิญกับความไม่แน่นอนในสถานะเศรษฐกิจ

ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงิน

จากการศึกษางานวิจัยนี้ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงินในการกำหนดผลการดำเนินงานของบริษัท การที่บริษัทสามารถบริหารกระแสเงินสดได้ดีจะช่วยเสริมความมั่นคงของอัตราส่วนทางการเงิน เช่น การมีสภาพคล่องสูง และการสามารถบริหารจัดการหนี้สินได้ดี (สุชาดา ประเสริฐทองกร และ จิรพงษ์ จันทรงาม, 2567, ทิพากร ศรีชัยธำรง และคณะ, 2564) ทั้งนี้ การศึกษาพบว่า การมีการจัดการกระแสเงินสดที่ดีช่วยให้บริษัทสามารถตอบสนองต่อความต้องการเงินทุนและการชำระหนี้ได้ดี ส่งผลให้บริษัทมีอัตราส่วนทางการเงินที่แข็งแกร่ง และสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

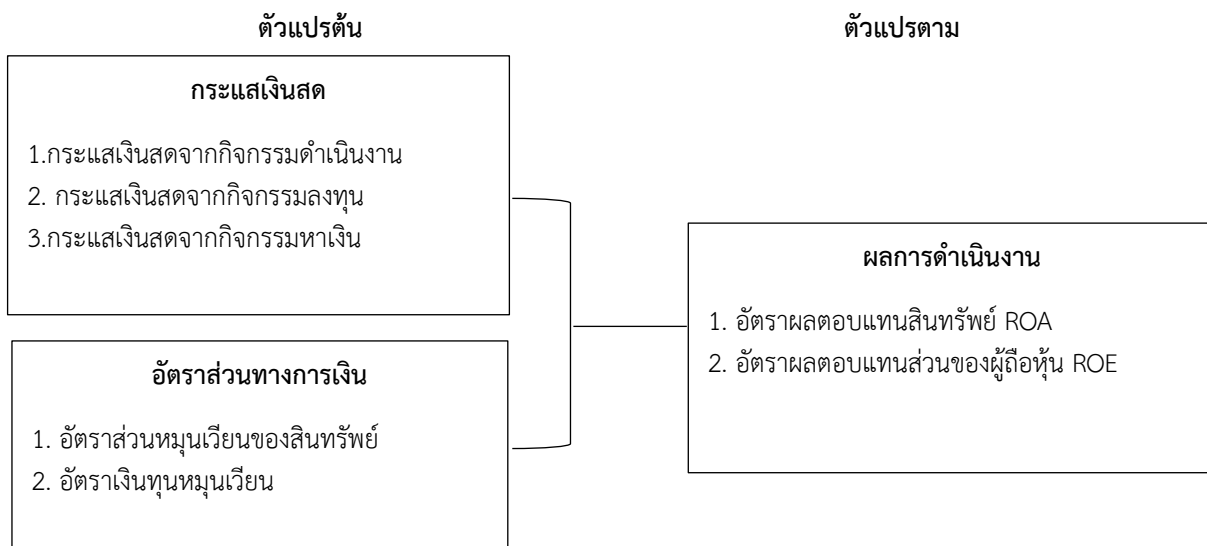
ดังนั้น การบริหารจัดการกระแสเงินสดและการใช้เครื่องมือทางการเงินที่เหมาะสมสามารถช่วยให้บริษัทสามารถควบคุมความเสี่ยงทางการเงินและเพิ่มศักยภาพในการสร้างกำไรได้ (ภัทรกมล สุขสมวงศ์ และ สุรีย์ โภษกรณัญญ, 2567) การมีความเข้าใจในกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพในตลาดธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง

สมมติฐานของการวิจัย

1. กระแสเงินสดส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานด้านอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ของบริษัท
2. กระแสเงินสดส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานด้านอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท
3. อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานด้านอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ของบริษัท
4. อัตราเงินทุนหมุนเวียนส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานด้านอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กระแสเงินสดกับอัตราส่วนทางการเงินต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทบทวนผลการวิจัยเพื่อศึกษาตัวแปรแล้วนำมาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Operating Cash Flow) เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงการสร้างเงินสดจากกิจกรรมหลักของบริษัท เช่น การขายสินค้าและบริการ ซึ่งสามารถบ่งชี้ถึงความสามารถในการทำกำไรจากกิจกรรมทางธุรกิจของบริษัทได้ โดยไม่พึ่งพาการลงทุนภายนอกหรือการจัดหาเงินทุนจากแหล่งอื่น ๆ การมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่สูงแสดงถึงความแข็งแกร่งทางการเงินและความสามารถในการรองรับการเติบโตของบริษัทได้อย่างยั่งยืน (สุชาติ และ จิรพงษ์, 2567)

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน (Investing Cash Flow) หมายถึงเงินสดที่ไหลเข้าหรือออกจากการลงทุนในทรัพย์สินระยะยาว เช่น การซื้อหรือขายทรัพย์สินและการลงทุนในบริษัทอื่น ๆ กระแสเงินสดในส่วนนี้สะท้อนถึงการใช้เงินทุนในการขยายธุรกิจหรือการรักษาฐานทุนระยะยาว การจัดการกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนให้ดีขึ้นสามารถช่วยให้บริษัทสามารถบริหารความเสี่ยงจากการลงทุนและสร้างมูลค่าทางธุรกิจในระยะยาวได้

กระแสเงินสดจากกิจกรรมหาเงิน (Financing Cash Flow) คือเงินสดที่ไหลเข้าและออกจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาเงินทุน เช่น การกู้ยืม การออกหุ้น หรือการจ่ายเงินปันผล การศึกษากระแสเงินสดจากกิจกรรมหาเงินสามารถช่วยให้เราเข้าใจถึงแนวทางการจัดการเงินทุนของบริษัท ว่ามีการใช้เงินทุนจากแหล่งต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ และสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดหรือไม่

อัตราส่วนทางการเงิน อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ (Asset Turnover Ratio) เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ในการวัดประสิทธิภาพของการใช้สินทรัพย์ในการสร้างรายได้ โดยการคำนวณอัตราส่วนนี้จะใช้ยอดขายทั้งหมดของบริษัทหารด้วยสินทรัพย์รวม โดยอัตราส่วนที่สูงจะหมายถึงการใช้สินทรัพย์ได้มีประสิทธิภาพในการสร้างรายได้มากขึ้น การมีอัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์สูงแสดงถึงความสามารถในการใช้ทรัพย์สินในการสร้างผลกำไร

อัตราเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital Ratio) เป็นอัตราส่วนที่วัดความสามารถของบริษัทในการจัดการสินทรัพย์หมุนเวียน เช่น เงินสด สินค้าคงคลัง และลูกหนี้การค้า โดยการคำนวณอัตราส่วนนี้จะใช้สินทรัพย์หมุนเวียนทั้งหมดหารด้วยหนี้สินหมุนเวียนทั้งหมด อัตราส่วนนี้ช่วยให้เห็นถึงความสามารถในการชำระหนี้สินระยะสั้นและการรักษาสภาพคล่องของบริษัท หากอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่า บริษัทมีสภาพคล่องดีและสามารถจัดการหนี้สินระยะสั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของบริษัท ได้แก่ อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ (Return on Assets: ROA) และอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ใช้ในการประเมินความสามารถของบริษัทในการสร้างผลกำไรจากการใช้สินทรัพย์และทุนของบริษัท อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ ROA คำนวณโดยการหารกำไรสุทธิของบริษัทด้วยสินทรัพย์รวม ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการสร้างกำไรจากสินทรัพย์ที่มีอยู่ของบริษัท ส่วน ROE คำนวณโดยการหารกำไรสุทธิด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการใช้ทุนของผู้ถือหุ้นในการสร้างผลกำไร

ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดจากกิจกรรมต่าง ๆ และอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์และส่วนของผู้ถือหุ้น จะช่วยให้เข้าใจถึงความสามารถของบริษัทในการบริหารจัดการทางการเงินและการสร้างกำไรจากการใช้ทรัพย์สินและทุนของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งศึกษาผลกระทบกระแสเงินสดกับอัตราส่วนทางการเงินที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 50

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ข้อมูลทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี 2565 – 2567 รวมระยะเวลา 3 ปี ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 50 ซึ่งมีฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน จำนวน 74 บริษัท รวม 209 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิจากงบการเงินโดยผู้วิจัยได้เก็บจากระบบฐานข้อมูล SETSMART และนำมาคำนวณหาอัตราส่วนเพื่อวิเคราะห์ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กระแสเงินสด กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน การลงทุน และจัดหาเงิน ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถวิเคราะห์ความสามารถในการสร้างเงินสดขององค์กรและการใช้เงินสดอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลนี้เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน

อัตราส่วนทางการเงิน อัตราส่วนทางการเงินช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินวิเคราะห์สุขภาพทางการเงิน ประเมินความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ ข้อมูลนี้มีประโยชน์ในการตัดสินใจทางธุรกิจและการลงทุน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการดำเนินงาน เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สามารถสะท้อนถึงผลการดำเนินงานของบริษัท ประกอบด้วย 1) อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ (Return on Asset) 2) อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการทดสอบสถิติที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลที่ได้รับ โดยการวิเคราะห์ทางสถิติที่ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ของตัวแปร ประกอบไปด้วย ค่าเฉลี่ยของข้อมูล (Median) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum)

ผลการวิจัย

ผลการของวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี 2565 – 2567 รวมระยะเวลา 3 ปี ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 50 ซึ่งมีฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน จำนวน 74 บริษัท รวม 209 ตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ปี พ.ศ. 2565-2567

Variables	Mean	Minimum	Maximum	Std. Deviation
ROA	10.51	-12.64	43.20	8.71
ROE	12.31	-39.15	65.71	14.41
CFO	0.07	-0.05	0.41	0.07
CFI	-0.05	-0.23	0.28	0.09
CFF	-0.03	-0.25	0.06	0.06
CR	1.85	0.23	5.20	1.00
AT	0.82	0.05	4.01	0.89

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ROA (ผลตอบแทนจากสินทรัพย์) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 10.51 โดยมีค่าต่ำสุด -12.64 และค่าสูงสุด 43.20 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความผันผวนสูงในผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มนี้ โดยบางบริษัทอาจประสบปัญหาขาดทุนในขณะที่บางบริษัทสามารถทำกำไรได้สูง ROE (ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น) ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 12.31 ค่าต่ำสุด -39.15 และค่าสูงสุด 65.71 โดยค่าที่ได้แสดงให้เห็นว่าในกลุ่มตัวอย่างมีบริษัทบางแห่งที่ได้รับผลตอบแทนที่ดีจากส่วนของผู้ถือหุ้น ขณะที่บางบริษัทก็ประสบปัญหาขาดทุนที่รุนแรง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการบริหารจัดการที่ไม่ดีหรือสถานะเศรษฐกิจที่ไม่เอื้ออำนวย CFO (กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.07 ค่าต่ำสุด -0.05 และค่าสูงสุด 0.41 ซึ่งบ่งชี้ว่าโดยเฉลี่ยแล้วบริษัทในกลุ่มนี้มีผลการดำเนินงานทางการเงินที่ค่อนข้างใกล้เคียงกับการไม่มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานมากนัก แต่ก็ยังมีบางบริษัทที่สามารถสร้างกระแสเงินสดที่ดีได้ CFI (กระแสเงินสดจากการลงทุน) พบว่ามีค่าเฉลี่ย -0.05 ค่าต่ำสุด -0.23 และค่าสูงสุด 0.28 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนมากกว่าการได้รับกระแสเงินสดจากการลงทุน โดยบางบริษัทอาจมีการลงทุนที่สูงในสินทรัพย์ใหม่ ๆ หรือกิจกรรมการขยายธุรกิจ CFF (กระแสเงินสดจากการจัดหาเงินทุน) มีค่าเฉลี่ย -0.03 ค่าต่ำสุด -0.25 และค่าสูงสุด 0.06 ซึ่งสะท้อนว่าบริษัทในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีการใช้จ่ายหรือชำระหนี้มากกว่าการได้รับเงินทุนจากแหล่งอื่น ๆ โดยมีการเคลื่อนไหวในระดับที่ไม่สูงนัก CR (อัตราส่วนความคล่องตัว) มีค่าเฉลี่ย 1.85 ค่าต่ำสุด 0.23 และค่าสูงสุด 5.20 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วบริษัทในกลุ่มนี้มีความสามารถในการชำระหนี้สินระยะสั้นได้ แต่บางบริษัทอาจมีปัญหาความคล่องตัวต่ำ ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถชำระหนี้สินได้ตามที่กำหนด AT (อัตราหมุนเวียนสินทรัพย์) มีค่าเฉลี่ย 0.82 ค่าต่ำสุด 0.05 และค่าสูงสุด 4.01 ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ในการสร้างรายได้ โดยมีความแตกต่างกันอย่างมากจากบางบริษัทที่มีประสิทธิภาพสูงในการใช้สินทรัพย์ แต่บางบริษัทอาจมีการใช้สินทรัพย์ที่ไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดพบที่มีความหลากหลายและความผันผวนในผลการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่มนี้ ซึ่งสะท้อนถึงการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างกันทั้งในแง่ของการทำกำไร ความคล่องตัวทางการเงิน และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความเสี่ยงที่บริษัทต้องเผชิญในแต่ละด้าน ซึ่งผู้ประกอบการควรพิจารณาในการปรับกลยุทธ์และการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "กระแสเงินสดกับอัตราส่วนทางการเงินส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัท" ได้มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงินในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเน้นกลุ่ม SET 50 ซึ่งประกอบด้วยบริษัทที่มีการดำเนินงานขนาดใหญ่และเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างโปร่งใส การศึกษานี้เป็นการนำเสนอข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการจัดการกระแสเงินสดและการใช้เครื่องมือทางการเงินที่มีผลต่อการดำเนินงานทางการเงินของบริษัท

กระแสเงินสดเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการประเมินความสามารถทางการเงินของบริษัท โดยเฉพาะในแง่ของการจัดการสภาพคล่อง ซึ่งมีบทบาทในการตัดสินใจเรื่องการลงทุนและการชำระหนี้ให้ทันเวลา การบริหารกระแสเงินสดที่ดีสามารถช่วยให้บริษัทมีความยั่งยืนทางการเงินในระยะยาว แม้ในสถานะเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอนหรือในตลาดที่มีความผันผวน (สุชาติ ประเสริฐทองกร และ จิรพงษ์ จันทร์งาม, 2567) ตัวอย่างเช่น การศึกษาของ (ทิพากร ศรีชัยธำรง และคณะ, 2564) พบว่า บริษัทที่สามารถบริหารกระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้ดีมีแนวโน้มที่จะมีผลกำไรที่สูงขึ้นและลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนสภาพคล่อง

การมีอัตราส่วนทางการเงินที่ดีช่วยเพิ่มความมั่นคงในการดำเนินงาน โดยเฉพาะอัตราส่วนที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้ และการหมุนเวียนสินทรัพย์ เช่น อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (ศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล, 2566) ซึ่งทำให้บริษัทสามารถประเมินประสิทธิภาพในการใช้ทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อสร้างผลกำไรได้ดีขึ้น อีกทั้งยังสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินที่ไม่เหมาะสม (ภัทรกมล สุธสมวงศ์ และ สุรีย์ โภชนกรณู, 2567)

การศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการวิเคราะห์กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน โดยงานวิจัยในประเทศไทยพบว่า กระแสเงินสดที่มาจากกิจการดำเนินงานสูงสามารถแสดงถึงความสามารถของบริษัทในการสร้างรายได้จากกิจกรรมทางธุรกิจของตัวเองโดยไม่พึ่งพิงแหล่งเงินทุนภายนอก ซึ่งสามารถช่วยให้บริษัทลดความเสี่ยงจากการขาดทุนในอนาคตได้ (สุชาติ ประเสริฐทองกร และ จิรพงษ์ จันทรงาม, 2567) ในขณะที่การจัดการกระแสเงินสดจากการลงทุนและการจัดหาเงินทุนก็มีผลต่อการขยายธุรกิจและการสร้างความยั่งยืนในระยะยาว

การศึกษาลักษณะของกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงินยังมีความสำคัญในการตัดสินใจทางการเงินของผู้บริหารและนักลงทุน โดยการศึกษาและการเข้าใจในตัวชี้วัดเหล่านี้สามารถช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนและการบริหารจัดการทางการเงินมีความถูกต้องและมีประสิทธิภาพ (ภัทรกมล และ สุรีย์, 2567) จากการศึกษาในกลุ่ม SET 50 พบว่า บริษัทที่มีการจัดการกระแสเงินสดอย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการเงินทุนได้ดี ทั้งในการชำระหนี้และในการลงทุนที่สำคัญสำหรับการขยายธุรกิจ

การจัดการกระแสเงินสดและการใช้เครื่องมือทางการเงินที่ไม่ถูกต้องอาจทำให้บริษัทเสี่ยงต่อปัญหาทางการเงิน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในระยะยาว เช่นเดียวกับการศึกษาของ (ทิพากร ศรีชัยธำรง และคณะ, 2564) ที่พบว่า การขาดการบริหารกระแสเงินสดที่ดีอาจนำไปสู่ปัญหาสภาพคล่องและการล้มละลายในที่สุด การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) จึงมีความสำคัญในการประเมินความสามารถของบริษัทในการสร้างกำไรจากการใช้สินทรัพย์และทุน

การศึกษพบว่า การรักษาอัตราส่วนทางการเงินที่ดี เช่น การรักษาสภาพคล่องที่สูงและการบริหารสินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้บริษัทมีความยั่งยืนในการดำเนินงาน โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมที่มีการแข่งขันสูงและต้องการการปรับตัวตลอดเวลา การรักษาอัตราส่วนทางการเงินที่แข็งแกร่งช่วยให้บริษัทสามารถเติบโตได้แม้จะเผชิญกับความไม่แน่นอนในสถานะเศรษฐกิจที่ไม่คาดคิด (ศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล, 2566)

ดังนั้น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงินถือเป็นหัวใจสำคัญในการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัท การจัดการกระแสเงินสดที่ดีและการใช้เครื่องมือทางการเงินที่เหมาะสมช่วยเสริมความมั่นคงในการดำเนินงานและเพิ่มความสามารถในการทำกำไรในระยะยาว โดยการมีสภาพคล่องที่ดีและการบริหารจัดการหนี้สินได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถลดความเสี่ยงทางการเงินได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การบริหารจัดการกระแสเงินสดและการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้บริษัทมีความมั่นคงและสามารถเติบโตได้ในตลาดที่มีการแข่งขันสูง

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงินในกลุ่มอุตสาหกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างในการบริหารจัดการทางการเงินในธุรกิจต่างๆ และประเมินผลกระทบต่อผลการดำเนินงานได้

ครอบคลุมยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถเห็นแนวโน้มและผลกระทบ อาจนำปัจจัยภายนอกมาพิจารณาผลกระทบต่อการดำเนินงาน เช่น สถานะเศรษฐกิจโลกหรือความผันผวนในตลาดการเงิน ที่อาจมีอิทธิพลต่อกระแสเงินสดและอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งจะช่วยเสริมความเข้าใจในการตัดสินใจทางการเงินของบริษัทได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จุมภฏ สนิทชากร, ขวัญฤทัย เต็มสวัสดิ์, อุษณีย์ รัชมีวงษ์ จันทร และกนต์ธัญ ปู่เกิดแก้ว. (2566). องค์ประกอบของงบกระแสเงินสดกับการพยากรณ์การเจริญเติบโตทางธุรกิจ. *วารสารนวัตกรรมธุรกิจการจัดการ และสังคมศาสตร์*, 4(2), 1-12.
- ทิพากร ศรีชัยธำรง,ชลกนก โฆษิตคณินและนิกข์นิภา บุญช่วย. (2564). อิทธิพลของงบกระแสเงินสดต่อสภาพ คล่องและความ มั่งคั่งสูงสุดของธุรกิจกรณีศึกษา: กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *Journal of Arts Management*, 5(1), 87-102.
- ภัทรกมล สุธสมวงศ์ และ สุรีย์ โปษกรณ์. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยกลุ่ม อุตสาหกรรมบริการด้านการแพทย์. *วารสารรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา*, 7(2), 27-41.
- ศิริขวัญ เจริญวิริยะกุล. (2566). ผลกระทบของอัตราส่วนทางการเงินต่อราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มเทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสารของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(7), 36-36.
- สุชาดา ประเสริฐทองกร และ จิรพงษ์ จันทรงาม. (2567). ผลกระทบกระแสเงินสดกับอัตราส่วนทางการเงินต่อ ผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิชาการ สังคมศาสตร์เครือข่ายวิจัย ประชาชน*, 6(3), 28-44.